

DENSKANDINAVISKE
CANADIENSAREN,
(THE SCANDINAVIAN CANADIAN)
A Swedish Monthly Journal.
— ISSUED BY —
Winnipeg, Manitoba.
The first and only Scandinavian paper ever issued in the Dominion of Canada.

Prenumerationspris, postporto inberäkadt, 25 cts till årets slut. Lösnummer 5 cts.
Korrespondens och meddelanden, som äro af allmänt intresse, mottagas med tacksamhet.
Agenter för Den Skandinaviska Canadiensaren önskas öfverallt och på alla platser, der våra landsmän finnas.
KONTOR: 154 Princess str.,
Winnipeg, Man.
P. O. BOX 290.

EMANUEL ÖHLEN, REDAKTÖR.

Syftningsaktionen i skandinaviska kyrkan är utsett att bli i början den 12de November. Helt inkomsten deraf skall användas till afbetalning af kyrkans skuld, hvar af dem omkring \$250.00 återstå att betalas. Vi hoppas att skandinaverna, nu såsom alltid, vilja skänka den sitt understöd för den goda sakens skull.

Skandinaviska kyrkoförbundet i Winnipeg har insett nödvändigheten af att organisera ett samfund inom församlingen på samma princip som de engelska församlingarna s. k. ungdomsföreningar (young peoples society). Denna förening vill inom sig upptaga icke blott af de till församlingen hörande medlemmar utan äfven andra som intressera sig för skandinavernas höjande i intellektuellt hänseende. Meningen är, att föreningen skall sammanträffa en afton hvarje vecka i kyrkan, med olika program för hvarje möte, innehållande musik, läsning, diskussion, musik etc. Föreningen har icke kunnet taga något visare steg på detta och säkert är, att företaget vill heisa med glädje icke minst, af våra många skandinaviska unga kvinnor och män.

De första svenska nybyggena i Amerika.

Redan vid 1627 års riksdag framlade Gustaf Adolf för ständerna en plan att grundlägga en svensk koloni i Amerika, hvilket förslag mottogs med stort bifall; men först efter konungens död och Axel Oxenstiernas hemkomst till Sverige gick det till verklighet. — År 1637 afgingo ifrån Göteborg två fartyg, "Kalmare Nyckel" och "Fogel Grip", med försändelse jemte nybyggare, en guvernör, en prest, Torquilus, och en landtmåtare, Måns Kling. Dessa ängare anlände till Amerika vid Delawarefloden år 1638. Land inköptes årligt af de urgamla invånarna, som kallades indianer. Vid Delawarefloden anlades en hästning, som kallades "Kristina", efter vår drottning Kristinas namn. Der byggdes en kyrka och ett nybygge anlades. Guvernören var en holländare, vid namn Peter Menervé, som i åtta år, från år 1634 till 1639, hade varit guvernör i den besittning, som Holland intagit, hvaraf den ort var medelpunkten, som indianerna kallade för "Manhattan", men hvilken holländarna kallade "Nya Amsterdam." Det är nu den stora staden New York. Denna guvernör dog redan 1641, och en annan holländare åtog sig då den svenska församlingens styrelse. En guvernör, vid namn Johan Prinz, afsändes år 1642 från Sverige, och med honom anlände den svenske presten Johan Campanius Holm. Han blef den förste missionären, som förkunnade den protestantiska kyrkans lära för den nya världens bedningar. Han öfversatte Luthers lilla katekes på Delaware-indianernas språk, och den blef sedan i Sverige tryckt och bland indianerna utspridd. Efter dess två prästkan-

ter kommo flere från Sverige. Vid "Kristina" var en kyrka byggd, och tre svenska mil utanför nuvarande Wilmington byggdes en kyrka och anlades ett nybygge, som kallades "Nya Göteborg." Fyra mil söder om Kristina anlades "Nya Elfsborg." Församlingarne uppbomstrade. Innehöfver lades i vägen för deras utveckling. Svenskarna fingo till och med monopolprivilegium för tobaks-handel i Sverige. Men redan år 1655 blefvo dessa svenska besittningar ingått af den holländske guvernören i "Manhattan", hvilken namn var Stuvvesant. Då borttogs ifrån de svenska nybyggena alla präster, utom en, vid namn Lars Look (Laurentius Lockentus). År 1664 blefvo de holländska och alltså äfven de svenska besittningarne, som holländarna hade intagit, öfverlåtade af den engelske öfversten Nichols, och då erhöilo de svenska församlingarne åter religionsfrihet, som de under den holländska regeringen icke fått njuta. Men nu tillstundade svårigheter från annat håll.

Den svenske predikanten Lars Loch var ännu den ende, som de hade. Karl X Gustaf hade såndet annat skepp, bestämmt för Nya Sverige, men dess skepp hade blifvit borttagna af spanska kapare. Följden blef, att de svenske församlingarne miste sig om att fortforas de erhålla lärare från Sverige, och hos svenska regeringen rådde Nya Sverige nistan i glömska. — Genom en märkvärdig händelse blef konung Karl XI år 1695 påmind om de svenska församlingarne i den nya världen. Denna anläggning anfördes af Jesper Svedberg, som då var domprost i Upsala och sedan blef biskop i Skara, en berömd man i svenska kyrkans historia, som under en tid af 40 år, från 1695 till sitt döds-år 1735, var den egentliga föreståndaren för de svenske församlingarne i Amerika.

År 1696 sändes från Sverige tre predikanter, Rudman, Björk och Auren, och allt sedan den tiden fortfor Sverige att sända evangeliskt-lutherska präster till Amerika under mer än ett half århundrade. De svenska församlingarne i Delaware, Pennsylvania och New Jersey kommo i timligt afseende i stort välstånd, och äfven i kyrkligt afseende var denna tid för dem en blomstrings-tid. Åtskilliga af de svenske präster, som utsändes, voro utmärkta i sin verksamhet, både i nit att omvända hedningarne och i sitt arbete blanda de kristna. Johan Dylander, och senare Karl Magnus Wrangel, predikade tre gånger hvarje Söndag, en gång på svenska, en gång på engelska och en gång på holländska. Nu fortsattes både i de svenska, och till en del äfven i de holländska och engelska församlingarne, själavården genom predikanten sända från Sverige. De svenska församlingarne började till en del att glömma sitt modersmål och sammansmälte med den engelska kyrkan. Då anhöilo dessa församlingar år 1786, i ett bref till svenska kyrkostyrelsen, att de själva måtte få ombestyrja sina kyrkliga angelägenheter och vara fria. Detta blef dem beviljad genom erkebiskop Uno von Troil, som på regeringens och kyrkostyrelsens vägnar svarade deras bref. Således blef de nu fria från all förbindelse med moderlandet, men de hafva förteat sig med den engelske biskopliga kyrkan. Likväl kalla de sig lutherska församlingar. De två sista svenska predikanterna bland dem voro kyrkoherden Cirelius och Collin. Collin dog 1830 och hade tjänat i Amerika i 60 år. Då började tudens stora utvandringar till Amerika. Han var den emellan den gamla och den nya svenska lutherska lutherska kyrkan i den världsdelen.

Som våra läsare hvilas sig bekant, är det nu 250 år sedan de första svenskarna lemdo i österjorden, för att söka hem och bård i det fjärran och obekanta vesterlandet. Många minnen äro förknippade med denna tilldrågelse i historien, och vi

Fria Ord.

(Denna afdelning står öppen, i mån af utrymme och halt, för bref af mera lokal natur, från nybyggarna. För anmärkingar och iakttagelser, som kunna intressera en större allmänhet, men tidningen är icke ansvarig för hvad i denna afdelning återgifves.)

New Scandinavia den 7 Okt. 1887.
Herr Redaktör!
Härmedelst tilltalar jag mig värd-samt utbedja plats för nedanstående flyktiga beskrifning öfver vår koloni uti eder årade tidning, för att genom denna komma den skandinaviska allmänheten till del.

Matjordslaget — hvars djup naturligtvis på olika ställen varierar betydligt — består till största delen af sand- och lerblandad svartmylla, dels hvilande på kalk- och mangelbotten och dels på lerbotten. Jordens såväl kemiska som fysikaliska egenskaper tilltala henne alltså framalstra rika och kraftiga skördar af de olika slags utsäden, som anföras åt hennes sköte. Då har i år värdorden, såväl hvet, råg, korn och hafre, som potatis och trädgårdsväxter, gifvit både rika och gods skördar. Så vidt mig bekant har ännu ingen här försökt att så höst- säd, för så jag i år sått höstvetet för att uttröna huruvida detta "går till" här på platsen.

Icke minst beaktansvärdt är kolonien med afseende på boskapköttal. De ymjiga och kraftiga gräskögarne — hvilka ej allena lemas ett närbräda och underhållande sommar- bete, men också ett öfverrödigt förråd för vinterns behof — lemas en så väl i kvantitat som i kvalitet utmärkt produkt.

Skog finnes i riklig mängd öfver hela kolonien. Många större och mindre insjöar finnas och här och där genomsåtra nästan hvarje section, hvarad god tillgång finnes på god vatten öfver allt. — Man kan således med ett ord säga: att al-

la naturliga hjälpkällor stå nybyg-garen till buds.
Jag kan dock ej undgå att anmärka, att enligt min åsigt guvernemen-tet har från första början begått ett fel genom att upplåta homestead till allt för många s. k. "bedrivare", el-ler ynglingar, hvilka ej uppått till-börlig stadga för att bosätta sig som landbrukare.
Många af dessa hafva i bästa fall tillbringat en vinter här, men ingen-ting utträtt på sina land, och då sommaren kommit "gått ut" och ej kommit tillbaka och derigenom ned-satt koloniens goda rykte. Men här kan ju med skäl frågas: hvad har väl en landbrukare att göra på sitt land om vintern, då han icke gjort något om sommaren? Flera af de i stadens närhet belägna platser äro på så sätt upptagna, hvarigenom verkliga kolonister dels måste gå längre bort och dels betala dubbelt för att komma i besittning af dessa.
Skulle ni hr redaktör, främdeles godhetsfullt vilja öppna spaltarna uti eder årade tidning för vidare re-ferat härifrån, så skall jag med nöje lemna sådana i den mån jag hunnit samla nya erfarenheter angående resultatet af skörden m. fl. för den skandinaviska allmänheten intressanta uppgifter.

Högaktningsfullt
Adolf Lundgren.
New Scandinavia, 17 Sept. 1887.
Ärade redaktör!
Härmed några rader för att låta eder veta, hvad jag tycker om denna koloni. Jag är mycket nöjd med densamma. Vi hafva i år fått en ut-märkt god skörd; jordmånen är för-träfflig och klimatet godt. Bra hö-land finnes, liksom betesmarker samt friakt god vatten och tillräckligt med skog. För jagtlystne finnes öf-verflöd af vilåd. Ingen, som ämnar tga upp land, bör betänka sig på att resa hit, ty här är mycket bättre än i gamla landet. Såsom exempel kan jag nämna, att man här plöjer och sår det ens året efter det andra utan att behöfva gödsla jorden, så riklig är jordmånen.
Högaktningsfullt
C. Nielsen.
New Scandinavia d. 1 Okt. 1887.
Hr Redaktör!
Jeg vil gjerne bede Dem om Plads til nogle faa Ord, først at ønske Re-daktionen for den Skandinaviske Tidende al det Held de fortjene i derte Foretagende, som vil uden Tvivl afhjælpe en Sava vi Skandina-ver i lang tid har lidt under.
Derneft vil jeg gjerne, med deres Hjælp, Hr Redaktør, gjøre hvad jeg kan for at henvende mine Lands-mænds Opmærksomhed paa de mange Fordele der vil komme dem til gode ved at rejse herud til Kolonien New Scandinavia paa M. & N. W. Ry.
Kolonien har en fortrefelig Be-liggenhed, dens sydlige Grændse kun 12 engl. mil Nord for Byen Minnedosa, hvilken er, som bekjendt, den 4de største By her i Manitoba.
Hvad Jordens Beskaffenhed an-gaar, saa troer jeg ej der findes bedre i hele Provinsen, og med de bedste Græsgrange, jeg nogensinde har set, udmerket Bygningstommer i Rigelighed, og godt Vand, som kan findes paa hver Section med Lethed, kan man ej finde, efter min mening, et bedre Sted til at bosætte sig.
Jeg har været her i halvandet Aar nu, og har faaet min Kose og Barn herude ogsaa, tillige har jeg ogsaa faaet andre Slegtninge herude som har bosat sig paa de nærliggende Secto-ner, og deres mening om Kolonien er lige saa høj som min.
Jeg har et godt Hus af Tommer, hugges paa min egen Homestead, ligeledes Stald, og til næste Aar vil jeg have henvend 10 acres Land med Sæd og Kartoffer.
Selv havde jeg intet Græde i Aar men min Nabo, paa denne Section,

havde en fortrefelig Afgrøde baade af Hvede, Ryg og Havre.
Til næste Aar faar vi forsaa beut-lig en Skole herude ogsaa, hvilket vil naturligtvis være en meget stor Fordel for Borne.
Som bekjendt er klimaet her i Manitoba omtrent den sundeste man kan have, og her kan man uden Fare lade Kreaturer blive ude hele Vinte-ren.
Regjeringen her i landet er me-get fri, og baade de og Jernbane-selskabet, sørge saa godt som muligt for Invandrere, i alle mulige Hense-ende. Jeg kan ej gjøre bedre end at raade mine Landsmænd, baade i Norge og Staterne, at komme her-ud, saa jeg er sikker paa at hvis de blot vil arbeide vilde i Lo-bet af ganske faa Aar koge tjene sig en uafhængig og god Stilling herover.
Ærbørdigt
Swan Olson.
N. W. J. Sec. 16, Tp 18, Rge 18.

UTLANDET.

England. Lord mayorn i London har sammankallat ett möte för att öfverlägga om stättet att bispra de tusentals personer i staden, som äro arbetlösa.
Tyskland. Sjömannssällskapet i Hamburg har utlofvat en belöning af 500 mark för den bästa afhandlin-gen om bruket af olja för att släpa vågor och häfvet raseri.
Indien. Ett telegram från Simla meddelar, att i de norovestliga provinserna dogo under sistlidne Augu-sti månad 30,780 personer af kolera.
Ryssland. Staden Warschau har, enligt sista folkräkningen, 430,194 invånare, och bland dessa befinna sig 150,588 judar, af hvilka 72,166 äro män och 78,392 kvinnor.
Spanien. En betydlig krigstyrka har beordrats till Carolinerna för att tukta de upproriske infödingarne derstädes. Upproret, om det så kan kallas, hade sin grund deri, att en nyligen ditsänd guvernör, hvilken är en arg katolik, lät strax efter sin ankomst fångla amerikanske pres byterian-missionären Doane, stänga kyrkorna och förbjuda missions-verksamheten, hvilken utträttat myc-ket godt bladh-befolkningen. Mr. Doane har, som bekant, på ameri-kanska regeringens begäran frigif-vits, men nu synes det, att spanska myndigheterna ämsa i stället låta sin tunga katolska hand falla på de stackars öarne.

The Morning Call.

Den enda Konservativa morgon-tidning i Manitoba och N. W. T.

Fullständiga kabel och telegraf-rapporter af löpande Europeiska, Ca-diska och Förenta Staters nyheter. Speciella nyhetsrapporter, som af-gifvas af lokala korrespondenter från Manitoba, Nordvest territorier och Brittisk Columbia.
Fullständiga rapporter från parla-mentsförhandlingarne i Ottawa och Winnipeg.

THE MORNING CALL har ute-slutande rättighet i Winnipeg af nattelegrammer från den förenade pressföreningen och press-nyhets-föreningen och har en öfverträfflig stab af korrespondenter vester om de stora sjarne.
Prenumerationspriest är: 1 år \$10, sex månader \$5, tre månader \$3. Betalning i förskott. Profnummer sändas fritt pr post. Lösnummer 5 cts. Nu är tiden att prenunerera!

The Call Printing Company,

Winnipeg, Man.
ACTON BURROWS,
President och Huvud-Redaktör.